

Svar interpellation - För barn och ungas ställning: Erbjud kostnadsfri vaccinering mot TBE för barn

Jan Lahenkorva (S) frågar:

1. Delar ordf HSN uppfattningen att antalet fall av TBE blir allt vanligare i Gävleborg?
2. Är ordförande HSN beredd att ompröva sitt tidigare ställningstagande att motarbeta kostnadsfri TBE-vaccinering för barn i Gävleborg?

Hälso- och sjukvårdsnämndens vice ordförande, Ann-Charlotte Granath (M) svarar:

Vi kan alla vara överens om betydelsen av att främja barnens hälsa och önskan att skydda alla barn i samhället från sjukdomar. Likväl har vi förståelse för att vaccinationskostnader kan vara en börda för många barnfamiljer. Som företrädare för regionen måste vi dock vara realistiska när det gäller ekonomin – vi behöver balansera fördelarna med kostnaderna för att främja regionens bästa.

Varje år drabbas 350-600 personer av TBE i Sverige. De flesta blir helt återställda men cirka 10 % drabbas av allvarliga komplikationer och en tredjedel får andra långdragna besvär av smittan. Risken för allvarlig infektion och kvarstående komplikationer ökar med stigande ålder, det är ovanligt att barn drabbas av detta trots smitta. Det stämmer att antalet TBE-fall har ökat i Gävleborg men det rör sig fortsatt om låga siffror. Under 2023 hade Gävleborg åtta rapporterade fall av TBE, en ökning med två fall från året innan. Totalt har Gävleborg de senaste sex åren haft 25 rapporterade fall av smitta i länet varav endast tre fall drabbat barn under 18 år.

Folkhälsomyndigheten har idag ingen generell rekommendation för allmän TBE-vaccinering. Den rekommendation som finns för Gävleborg är att fast boende och sommarboende samt personer som vistas i skog och mark och i kustnära områden i Gävle kommun och Söderhamns kommun bör vaccinera sig.

Vaccinationsindikationen är mindre angelägen för de som endast mycket kortvarigt vistas i områden med smittrisk och personer som bor i tätort i riskområden men inte brukar vistas ute i skog och mark.

Vaccination är en viktig del av sjukdomsförebyggande åtgärder men vi bör inte förkasta det egna ansvaret och föräldraansvaret. Fästingar trivs bäst i högt gräs och buskar, gärna i fuktiga miljöer. Genom att använda heltäckande kläder och stövlar när man vistas i fästingmiljöer får man ett gott, men inte fullständig, skydd. Det rekommenderas även att föräldrar noga undersöker barnen (och sig själva) för fästingar efter varje utomhusvistelse och tar bort dem omedelbart. Genom att göra en enkel fästingkontroll innan barnen går och lägger sig, under

perioden man vistas i fästingmiljöer, minskar man markant risken för TBE-infektion med kostnadsfria åtgärder.

En liknande åtgärd som interpellanten föreslår har införts i Uppsala där barn i åldern 3-18 år erbjuds kostnadsfri vaccinering. Åtgärden uppskattas kosta cirka sex miljoner kronor årligen. Med tanke på den, för närvarande, låga risken för smitta och allvarliga komplikationer för barn i Gävleborg och det ekonomiska läget hälso- och sjukvården befinner sig i anser vi att en generell kostnadsfri vaccination för alla under 18 år inte är motiverad i dagsläget. Skulle smittrisen förvärras i hela länet eller Folkhälsomyndigheten ändrar sin rekommendation kan en framtida vaccinering bli aktuell.

Ann-Charlotte Granath (M), vice ordförande hälso- och sjukvårdsnämnden